

EKSAMEN I

SFBR13015 ÅRSREGNSKAP (BRR)

5. mai 2021

kl. 0900 - kl. 1500 + 0,5 time til å levere digitalt

Eksamen gjennomføres som

DIGITAL HJEMMEEKSAMEN

Det vises til høgskolens regelverk vedrørende gjennomføring av digital hjemmeeksamen.

Oppgavesettet består av 8 sider, inklusive denne siden

Totalt antall oppgaver er 4.

Alle oppgaver skal besvares.

Hvis oppgavene inneholder ufullstendige eller uklare opplysninger, må du selv ta nødvendige forutsetninger. Disse bør gå klart fram av besvarelsen.

Begynn på ny side for hver oppgave.

Besvarelsen skal leveres i PDF-format. Tabell/beregninger i Excel eller bilder av håndskrevne notater kan kopieres («pastes») inn i word-dokument, før dette gjøres om til PDF-format.

Oppgave 1 (Anslått tid: 1 time 30 minutter)

Kapital AS kjøper 80% av aksjene i Drift AS den 1.1.2020 for 400 000. Balansene 31.12.2019, altså rett før kjøpet ser slik ut: (kredit-tall er presentert som minus).

Skattesats: 22 %.

	Kapital AS	Drift AS
Maskiner mv	50 000	400 000
Sum anleggsmidler	50 000	400 000
Varer		130 000
Bankinnskudd	500 000	
Sum omløpsmidler	500 000	130 000
Eiendeler totalt	550 000	530 000
Aksjekapital	-30 000	-100 000
Annen egenkapital	-510 000	-10 000
Avsatt utbytte		-100 000
Øvrig gjeld	-10 000	-320 000
Egenkapital og gjeld	-550 000	-530 000

I forbindelse med kjøpet brukte Kapital AS rådgivere for 50 000 for analyse og hjelp i forhandlingene. Det er vurdert at det var merverdier i varer på 100 000 og maskiner mv. på 150 000. Varelageret har en omløpshastighet på under ett år, resterende avskrivningstid på maskinene er fem år og eventuell goodwill skal også avskrives over fem år.

Både oppkjøpet og kostnadene til rådgiverne ble finansiert fra bankinnskudd.

- a) Utarbeid merverdianalyse og åpningsbalanse
- b) Økonomisjefen i Kapital AS er ikke så bevandret i konsernregnskap og spør deg om du kan forklare mulige årsaker til merverdiene og hvilke vurderingsprinsipper som skal ligge til grunn for vurderingene.

I 2020 viser regnskapene:

Resultatregnskap 2020

	Kapital AS	Drift AS
Driftsinntekter	-150 000	-550 000
Varekostnader		200 000
Avskrivninger	5 000	80 000
Andre driftskostnader	100 000	90 000
Resultat før skatt	-45 000	-180 000
Skatt	9 900	39 600
Årsresultat	-35 100	-140 400

Balanse (sammendratt) per 31.12.2020

	Kapital AS	Drift AS
Sum anleggsmidler	415 000	320 000
Sum omløpsmidler	290 000	120 000
Eiendeler totalt	705 000	440 000
Aksjekapital	-30 000	-100 000
Annen egenkapital	-465 100	-150 400
Gjeld	-209 900	-189 600
Egenkapital og gjeld	-705 000	-440 000

Kapital AS har gitt et kortsiktig lån på 150 000 til Drift AS per 31.12.2020. Det er avsatt utbytte på 80 000 i Kapital AS og ikke noe i Drift AS.

- c) Utarbeid konsernregnskapet for 2020.
- d) Økonomisjefen i Kapital AS er skuffet over størrelsen på konsernresultatet. Vedkommende uttaler at her har de kjøpt 80% av et selskap som har stort overskudd, men konsernregnskapet viser ubetydelig bedre resultat og egenkapital enn selskapsregnskapet til Kapital AS. Du får i oppgave å forklare konsernregnskapet og sammenhengen mellom resultatet i Drift AS og konsernresultatet.

Oppgave 2 (Anslått tid: 3 timer)

Følgende regnskapsinformasjon foreligger for SAMOS AS:

(Kreditposter i parentes, debetposter uten)

Resultatregnskap	i hele kr		2019	2020
Driftsinntekter			(40 500 000)	(45 000 000)
Gevinst ved avgang av varige driftsmidler			0	(250 000)
Endring i beholdning av ferdig tilvirkede varer			0	0
Varekostnad			24 300 000	27 000 000
Lønn			5 828 000	6 435 000
Avskrivning			2 000 000	1 900 000
Annen driftskostnad			5 872 000	6 915 000
Driftsresultat			(2 500 000)	(3 000 000)
Finansielle poster			225 000	250 000
Resultat før skatt			(2 275 000)	(2 750 000)
Skattekostnad			500 500	682 000
Årsresultat			(1 774 500)	(2 068 000)
Balanse	i hele kr		31.12.2019	31.12.2020
<i>Eiendeler</i>				
Bygninger			16 000 000	15 500 000
Maskiner og anlegg			10 500 000	10 000 000
Utsatt skatt			0	0
Egentilvirkede ferdigvarer			2 000 000	2 000 000
Andre omløpsmidler			1 650 000	2 100 000
Bankinnskudd			850 000	1 500 000
SUM			31 000 000	31 100 000
<i>Egenkapital og gjeld</i>				
Aksjekapital			(10 000 000)	(10 000 000)
Overkurs			(800 000)	(800 000)
Annen egenkapital			(4 000 000)	(6 068 000)
Utsatt skatt			???	(334 983)
Øvrig langsiktig gjeld			(12 300 000)	(10 800 000)
Utbytte			0	0
Betalbar skatt			???	(607 774)
Annen kortsiktig gjeld			???	(2 489 243)
SUM			(31 000 000)	(31 100 000)

Skattesatsen for 2019 og 2020 og forventet skatt for 2021 er 22 %.

Skatteetaten er i gang med et bokettersyn for regnskapsåret 2019, men ved tidspunktet for avleggelse av årsregnskapet for 2020 foreligger det ingen opplysninger som tilsier at ilignet skatt for 2019 vil fravike fra betalbar skatt i balansen 31.12.2019.

Del 1: (Anslått tid: 1 time)

- a) Beregn permanente forskjeller for 2020.
- b) Beregn utsatt skatt i balansen pr 31.12.2019.

Midlertidige forskjeller knyttet seg til postene bygninger, maskiner og anlegg og egentilvirkede ferdigvarer. Skattemessige verdi pr. 31.12.2020 var kr 7 064 000 for maskiner og anlegg og kr 1 600 000 for egentilvirkede ferdigvarer.

- c) Beregn skattemessig verdi av bygningene pr 31.12.2020.

Det viser seg at maskiner og anlegg skattemessig feilaktig var avskrevet med 20 % i stedet for korrekt 10 %.

- d) Redegjør for hvordan denne opplysningen påvirker årsregnskapet for 2020. Du skal redegjøre for hvilke regnskapsposter som påvirkes og med hvilket beløp.

Del 2: (Anslått tid: 45 minutter)

Økonomisjefen blir pinlig berørt når han plutselig oppdager at han har glemt å korrigere posten egentilvirkede ferdigvarer (ETFV) i årsregnskapet for 2020 (se foran) for beholdningsendringen i 2020.

Følgende opplysninger foreligger for egentilvirkede ferdigvarer (ETFV):

Beholdning av egentilvirkede ferdigvarer (i hele kr)		
	Variabel tilvirkningskost	Full tilvirkningskost
31.12.2019	1 600 000	2 000 000
31.12.2020	2 100 000	2 600 000

Selskapet verdsetter ETFV i henhold til full tilvirkningskost.

- e) Redegjør for hvordan innarbeidelse av beholdningsendringen påvirker årsregnskapet (resultatregnskap og balanse) for 2020. Du skal redegjøre for hvilke regnskapsposter som påvirkes og med hvilket beløp.

Økonomisjefen sier at han har brukt så mye tid og oppmerksomhet på beregning og fordeling av faste kostnader at han helt glemte å bokføre beholdningsendringen.

Han sier at han har hørt rykter om at det er tillatt å forenkle beregningene ved at ETFV kun verdsettes til variable tilvirkningskostnader.

- f) Kan SAMOS AS verdsette posten ETFV i henhold til variable tilvirkningskostnader? Grunngi svaret.

Økonomisjefen har bestemt seg for å endre regnskapsprinsipp og verdsette ETFV i henhold til variable tilvirkningskostnader.

- g) Redegjør for hvordan denne opplysningen påvirker årsregnskapet for 2020 i forhold til svaret ditt i spørsmål e). Du skal redegjøre for hvilke regnskapsposter som påvirkes og med hvilket beløp.

Dersom det finnes flere måter å gjøre dette på, er det tilstrekkelig å vise en.

Del 3: (Anslått tid: 1 time)

Selskapets eneste bygning ble anskaffet samtidig med at selskapet ble stiftet 01.01.2012. Anskaffelseskost var kr 25 000 000 og bygningen avskrives over 40 år. I årsregnskapet for 2015 ble bygningen nedskrevet til balanseført verdi på kr 18 000 000, mens avskrivningsperioden på 40 år ble holdt uendret. Nedskrivningen skyldes en kraftig nedgang i markedsverdien på eiendommer i industriområdet der eiendommen ligger.

- h) Hvor stor var nedskrivningen som ble foretatt i 2015?
- i) Hvilken vurderingsregel i regnskapsloven er det som gjør en slik nedskrivning nødvendig?

Økonomisjefen var svært uenig med revisor om nødvendigheten av nedskrivningen. Revisor mente at bygningen måtte nedskrives til virkelig verdi. Økonomisjefen på sin side mente at en slik nedskrivning ikke var nødvendig så lenge selskapet hadde planer om å beholde bygningen i sin virksomhet og drift i overskuelig fremtid. Til slutt ga økonomisjefen etter da revisor truet med et forbehold i revisjonsberetningen dersom slik nedskrivning ikke ble foretatt.

- j) Drøft hvem som har rett basert på lov og god regnskapsskikk.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet for 2020 er økonomisjefen og revisor enige om at grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede fordi verdien på markedseiendommer i industriområdet der bygninger ligger, har økt kraftig.

- k) Redegjør for hvordan denne opplysningen påvirker årsregnskapet for 2020 presentert i a) foran.

Del 4: (Anslått tid: 15 minutter)

Like før årsregnskapet for 2020 skal avsluttes er resultat av bokettersynet for 2019 klart. Skatteetaten konkluderte med at representasjonskostnader på kr 2 950 000 i forbindelse med et prosjekt i utlandet ikke ble godkjent til fradrag skattemessig. Selskapet vil ikke anke skatteetatens vedtak.

- l) Redegjør for hvordan denne opplysningen påvirker årsregnskapet for 2020 presentert i a) foran. Du skal redegjøre for hvilke regnskapsposter som påvirkes og med hvilket beløp.

Oppgave 3 (Anslått tid: 1 time)

(Du kan se bort fra MVA i denne oppgaven)

Vestland Maskinservice AS (heretter kalt VM) produserer store pakkemaskiner. De har 1.8.2020 inngått avtale om salg av en maskin til Remmen Produksjon AS (heretter kalt RP). Avtalen er at den skal leveres 1.12.2020 og koste 1 170 000 kr. RP er gode til å forhandle, så de klarte å få inn i avtalen at de skulle få både installasjon og 5 dages opplæring gratis med på kjøpet. VM fikk derimot inkludert at betalingsbetingelsene skulle være 50% ved avtaleinngåelse og 50% etter installasjonen og at leveringsstedet var VMs fabrikk (det vil si at RP måtte sørge for frakt og forsikring under frakten).

Maskinen var litt forsinket. Den ble ferdig til avhenting først i romjulen og transportøren hentet den 28.12.2020. Maskinen var fremme ved RP sine lokaler 4.1.2021. RP mottar 15.1.2021 faktura fra transportøren på 15 000 i frakt/forsikring underveis.

Installasjon ble utført i slutten av januar 2021. Det tok 60 timer. Normal timekostnad per time er 400 kr og normal timepris til kunde er 1000 kr per time. Maskinen var nokså spesialisert, så realistisk er det bare VM som kunne levere denne installasjonen.

Opplæring ble gitt i slutten av februar 2021. RP hadde ved forhandlingene undersøkt i markedet hva et slikt kurs ville koste, og de hadde fått tilbud fra en konkurrerende leverandør på 70 000 kr for tilsvarende kurspakke.

RP regner med å benytte maskinen i 10 år.

- a) Skriv et notat til styret der du vurderer og begrunner hvordan VM skal behandle salget og tilhørende betalinger i sitt regnskap for 2020 og 2021.
- b) Skriv et notat til styret der du vurderer og begrunner hvordan RP skal behandle kjøpet, tilhørende betalinger og maskinen i sitt regnskap for 2020 og 2021.

Oppgave 4 (Anslått tid: 30 minutter)

Invest AS har tjent gode penger og har plassert en del likviditet i aksjemarkedet.

8. februar 2020 kjøper selskapet 2 000 aksjer i DNB ASA til kurs kr 150 pr aksje.

15. mars 2020 mottar Invest AS kr 10 i utbytte per aksje for de aksjene de eier i DNB ASA pr 1. mars.

15. mai 2020 kjøpes ytterligere 2 000 aksjer i DNB ASA til kurs kr 170 pr aksje.

10. oktober 2020 selger Invest AS 2 000 aksjer i DNB ASA for kr 175 pr aksje

Per 31.12.2020 er kursen pr aksje i DNB ASA kr 180.

4. mai 2020 kjøper Invest AS 3 000 aksjer i Remmen Produksjon AS til kurs kr 190 pr aksje.

Begrunnelsen for å kjøpe nettopp denne aksjen er at økonomisjefen har hørt at denne aksjen kommer til å stige mye. Aksjeposten utgjør bare 1% av totale antall aksjer i Remmen Produksjon AS.

Remmen Produksjon har ikke fått de store salgene som forutsatt. I markedet går det rykter om at noen er villig til å dumpe aksjen for 120 kr per aksje. I forbindelse med årsoppgjøret tar økonomisjefen i Invest AS kontakt, og får oppgitt fra Remmen Produksjon AS at en aksjepost ble omsatt for kr 130 per aksje den 20.01.2021.

- a) Skriv et notat til økonomisjefen der du vurderer og begrunner hvordan Invest AS skal behandle aksjene i årsregnskapet for 2020, dersom selskapet benytter regnskapslovens ordinære regler.
- b) Skriv et notat til økonomisjefen der du vurderer og begrunner hvordan Invest AS skal behandle aksjene i årsregnskapet for 2020, dersom selskapet benytter regnskapslovens regler for små foretak. (Alle lempningsregler skal benyttes).